

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

ДНП «Інститут серця МОЗ України»

Протокол _____ 2026 № _____

Голова вченої ради

д.мед.н., професор

_____ Борис ТОДУРОВ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Третій (освітньо-науковий) рівень

(назва рівня вищої освіти)

Доктор філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ I 2 «Медицина»

(код та найменування спеціальності)

Тип диплома: диплом доктора філософії (PhD) звичайного зразка
(без подвійного чи спільного)
Мова (мови) викладання: державна
Кваліфікація: Доктор філософії (PhD) зі спеціальності I 2
«Медицина»

Київ - 2026

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ ОНП

відповідає концепції освітньої діяльності ДНП «Інститут серця МОЗ України» за спеціальністю І2 «Медицина» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, заявленій під час її ліцензування, вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освіти; участі роботодавців у її розробці.

Генеральний директор ДНП «Інститут серця МОЗ України», д. мед. н., _____ Борис ТОДУРОВ
професор - гарант ОНП

Голова товариства молодих вчених
ДНП «Інститут серця МОЗ України», _____

Завідувач відділу післядипломної
освіти та безперервного професійного
розвитку, к.ю.н., доцент _____ Наталія СЕРЬОГІНА

1. Розроблено проектною (робочою) групою ДНП «Інститут серця МОЗ України» Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та дев'ятому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

2. Затверджено Вченою радою ДНП «Інститут серця МОЗ України» від _____ 2026 р. (протокол № ___) з урахуванням пропозицій, отриманих в результаті громадського обговорення та від стейкхолдерів. Введено в дію вперше наказом директора Інституту від _____ 2026 р. № ___

3. Дія програми у поширюється на здобувачів вищої освіти, які почали навчання з 2026 року та наступних років.

4. Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань І2 «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності І2 «Медицина» не затверджено.

5. Ця освітньо-наукова програма є Тимчасовим нормативним документом до введення в дію стандарту вищої освіти України з підготовки докторів філософії з спеціальності «Медицина».

6. Зміни до освітньо-наукової програми надаються у встановленому порядку для розгляду на вченій раді НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Після затвердження вченою радою наказом директора нова редакція освітньо-наукової програми вводиться в дію.

7. Проектна група:

гарант програми, керівник проектної групи - д.мед. н., проф. Годуров Б. М., Генеральний директор ДНП «Інститут серця МОЗ України»;

члени проектної групи:

д.мед. н. Ковтун Гаврило Ігорович, завідувач відділення хірургічного лікування патології міокарда і трансплантації органів і тканин людини ДНП«Інститут серця МОЗ України»;

д.мед. н. Єпанчінцева Ольга Анатоліївна, завідувача відділом діагностики патології серця та магістральних судин ДНП «Інститут серця МОЗ України»;

д.мед. н., проф. Жарінов Олег Йосифович, завідувач кафедри функціональної діагностики НУОЗ України П. Л. Шупика

к.мед.н. Загрійчук Михайло Степанович, завідувач відділення трансплантації та хірургії органів черевної порожнини ДНП «Інститут серця МОЗ України»;

к.мед.н. Поніч Наталія Вікторівна

к.мед.н. Судакевич Сергій Миколайович, завідувач відділу анестезіології та екстракорпоральних методів лікування ДНП «Інститут серця МОЗ України»,

к.ю.н., доцент Серьогіна Наталія Олексівіна, завідувач відділу післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку

PhD з медицини Ковальчук Наталія Ярославівна

PhD з медицини Кузьмич Ігор Миколайович

PhD з медицини Маруняк Степан Романович

PhD з медицини Мельник Анна Юріївна

PhD з медицини Мокрик Ігор Юрійович

PhD з медицини Годуров Михайло Борисович

PhD з медицини Чайковська Софія Михайлівна

;

Рецензенти:

ЗМІСТ

I. ПЕРЕДМОВА	5
II - Загальна характеристика ОНП «Медицина»	7
1 - Загальна інформація.....	7
2 – Мета освітньо-наукової програми	9
3 – Характеристика освітньо-наукової програми.....	10
4 – Викладання та оцінювання	11
5 - Перелік компетентностей випускника	14
6 - Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у програмних результатах навчання	17
7 – Ресурсне забезпечення реалізації програми.....	18
8 - Академічна мобільність.....	21
3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ.....	26
3.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми	26
3.2. Наукова складова освітньо-наукової програми.....	28
3.4. Структурно-логічна схема підготовки докторів філософії за спеціальністю І 2 «Медицина»	29
4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	31
5. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	32
6. Моніторинг кар'єрних траєкторій випускників ДНП «Інститут серця МОЗ України»	36
7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК.....	37
8. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ЗАГАЛЬНИМ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ (ЗК).....	37
9. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ФАХОВИМ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ (ФК).....	39
10. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	40
11. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ	40

I. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Медицина» підготовки здобувачів третього (освітньо – наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності І2 «Медицина» розроблена з дотриманням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» (ст. 9-1), «Про ліцензування видів господарської діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами), Національної рамки кваліфікацій, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (у редакції постанови від 25 червня 2020 р. № 519), листів Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення», Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України від 01.06.2016 року, рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо її форми, норм за показниками валідності.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до вимог галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» та враховує сучасні потреби системи охорони здоров'я. Зміст програми має унікальні характеристики, що відображають науково-клінічний потенціал, інноваційний досвід та авторські методики Державної установи «Інститут серця МОЗ України». Структура ОНП є цілісною, логічно узгодженою, побудованою без змістових повторів і забезпечує формування компетентностей, визначених проектом стандарту вищої освіти та робочою групою.

Унікальність кадрового забезпечення програми полягає у домінуванні висококваліфікованих практиків — кардіохірургів, інтервенційних кардіологів, анестезіологів, фахівців з інтенсивної терапії, діагностики та інших клініцистів Інституту серця, які щоденно здійснюють високотехнологічні втручання та працюють із найскладнішими клінічними випадками. Їхній практичний досвід, участь у впровадженні інноваційних методів лікування, авторські клінічні підходи та наукові розробки забезпечують практикоорієнтованість, доказовість і сучасність освітнього процесу.

Матеріально-технічне та методичне забезпечення програми відповідає вимогам НАЗЯВО та включає доступ до сучасних клінічних баз, операційних комплексів, діагностичних центрів, симуляційних технологій, спеціалізованих лабораторій та інформаційних ресурсів ДНП «Інститут серця МОЗ України». Це створює умови для формування професійних компетентностей на рівні, що відповідає міжнародним стандартам.

Програма має чіткі, логічно вибудовані зв'язки, що забезпечує наступність, міждисциплінарність та узгодженість результатів навчання.

Важливою складовою ОНП є широка міжнародна співпраця ДНП «Інститут серця МОЗ України», що включає участь у міжнародних наукових проєктах, партнерства з провідними клініками та університетами світу, а також регулярну участь викладачів, здобувачів і науковців у міжнародних конференціях, конгресах, симпозіумах і професійних форумах. Така інтеграція у світовий науковий простір забезпечує доступ до новітніх технологій, методів лікування та освітніх практик, підсилюючи інноваційність і конкурентоспроможність програми.

ОНП визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеню доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варі-ативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

II - Загальна характеристика ОНП «Медицина»

1 - Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Державне некомерційне підприємство «Інститут серця МОЗ України»
<i>Назва галузі знань</i>	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
<i>Назва спеціальності</i>	I 2 Медицина
<i>Рівень вищої освіти</i>	Третій (освітньо-науковий) рівень
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	Доктор філософії
<i>Форми навчання</i>	Очна (денна), очна (вечірня), заочна
<i>Кваліфікація освітня, що присвоюється</i>	Доктор філософії у галузі знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю I 2 «Медицина»
<i>Запис у дипломі</i>	Доктор філософії галузь знань I «Охорона здоров'я» спеціальність I 2 «Медицина»
<i>Вимоги до правил прийому в аспірантуру</i>	<p>Затверджуються «Правила прийому для здобуття вищої освіти у Державне некомерційне підприємство «Інститут серця МОЗ України», розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти відповідного року, затвердженого Наказом МОН України.</p> <p>Для вступу до закладу для підготовки в аспірантурі за спеціальністю «Медицина» вступник подає диплом магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного спрямування.</p>
<i>Академічні права випускників</i>	<p>Здобуття наукового ступеня доктора наук.</p> <p>Здобуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.</p> <p>Участь у постдокторських програмах, міжнародних стажуваннях та академічній мобільності в провідних університетах і наукових установах.</p> <p>Підвищення кваліфікації у системі безперервної освіти (спеціалізація, тематичне удосконалення, педагогіка вищої школи, менеджмент у сфері охорони здоров'я тощо).</p>
<i>Працевлаштування випускників та подальше навчання</i>	<p>Після успішного завершення навчання випускники можуть працювати у закладах вищої освіти МОЗ та МОН України, науково-дослідних установах, закладах охорони здоров'я та галузевих установах різних відомств на посадах, що відповідають кодам: кваліфікатора професій ДК 003:2010 (КП 2310 - викладач ЗВО, КП 2310.1 - доцент та професор, КП 2310.2 - викладач ЗВО, КП 2221.1 - науковий співробітник (лікувальна справа, крім стоматології), КП 2229.1 - науковий співробітник-консультант (галузь медицини, крім сестринської справи та акушерства)), та класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010 (Секція М - Професійна, наукова та технічна діяльність, Розділ 72 - Наукові дослідження та розробки, Група 72.1 (Клас 72.19) - Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук, Розділ 74 (Група 74.9, 11 Клас 74.90) - Інша професійна, наукова та технічна діяльність, Секція Р - Освіта, Розділ 85 - Освіта, Група 85.4 (Клас 85.42) - Вища освіта).</p>

Обсяг програми у кредитах ЄКТС

Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки і включає освітню й наукову складові. Обсяг обов'язкової освітньої складової програми становить 48 кредитів ЄКТС: 36 кредитів обов'язкових навчальних дисциплін, 12 кредитів дисциплін на вибір.

Структура навчальної програми має бути спрямована на:

1) здобуття глибинних знань зі спеціальності, за якою аспірант здійснює дослідження (12 кредитів ЄКТС).

2) оволодіння загальнонауковими компетентностями, які спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (6 кредитів ЄКТС);

3) набуття універсальних навичок дослідника у застосуванні сучасних інформаційних технологій в науковій та викладацькій діяльності, управління науковими проектами, включаючи презентацію результатів наукового дослідження тощо (12 кредитів ЄКТС);

4) здобуття мовних та комунікаційних компетентностей для можливості представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою (6 кредитів ЄКТС).

До вибіркового компоненту ОНП, обсягом 12 кредитів ЄКТС (відповідно до аб.4 п. 21 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261) входять:

курси за вибором з циклу дисциплін загальної підготовки (ВК 1),

курси за вибором з циклу дисциплін глибинні знання зі спеціальності (ВК 2),

курси за вибором з циклу дисциплін за фахом (ВК 3).

Аспірант обирає мінімум по 1 дисципліні з переліку ВК 1 і ВК 2, та мінімум 2 дисципліни з переліку ВК 3.

При цьому здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни в інших ЗВО та за кордоном, у тому числі он-лайн (за наявності відповідного сертифікату світового зразка) в межах академічної мобільності, цикли тематичного удосконалення, інші форми неформальної та інформальної освіти за вибором здобувача вищої освіти (спрямовані на формування спеціальних компетентностей) за напрямком, за яким здобувач вищої освіти проводить дослідження за погодженням з науковим керівником, гарантом ОНП

Конкретний перелік вибіркового компоненту дисциплін може корегуватися щорічно з урахуванням наукових інтересів здобувачів та ресурсних можливостей ДНП «Інститут серця МОЗ України».

Наукова складова передбачає здійснення власного наукового дослідження під керівництвом наукового(их) керівника, та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

<i>Рівень/цикл</i>	НРК України – 9 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень. Відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (у редакції постанови від 25 червня 2020 р. № 519).
<i>Передумови</i>	Для здобуття освітнього ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра/спеціаліста за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Форми атестації</i>	Публічний захист дисертації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»
<i>Термін дії освітньо-наукової програми</i>	4 роки
<i>Наявність акредитації</i>	Не акредитована
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://heart.kyiv.ua/pislyadyplomna-osvita/

2 – Мета освітньо-наукової програми

Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти, спроможного розв'язувати складні наукові та прикладні завдання у сфері медицини, зокрема кардіології, кардіохірургії, інтенсивної терапії та високотехнологічних медичних втручань, шляхом проведення оригінальних досліджень, спрямованих на отримання нових науково обґрунтованих результатів, концепцій та технологій, значущих для розвитку клінічної практики, системи охорони здоров'я та інтеграції у міжнародний науковий простір.

Освітньо-наукова програма передбачає формування у здобувачів академічної доброчесності, критичного, аналітичного та клінічного мислення, опанування принципів відкритої науки (open science), управління дослідницькими даними (research data management), навичок міжнародної наукової комунікації та міждисциплінарної співпраці.

Особливий акцент робиться на розвитку комплексу професійно важливих soft skills, необхідних для ефективної діяльності у високоспеціалізованому клінічному середовищі ДНП «Інститут серця МОЗ України», зокрема навичок взаємодії з пацієнтами та їхніми родинами, командної роботи в операційних та реанімаційних підрозділах, лідерства, стресостійкості, емоційного інтелекту, адаптивності та прийняття рішень у критичних клінічних ситуаціях.

Реалізація програми забезпечує всебічний професійний, науковий та особистісний розвиток здобувачів і сприяє їхній успішній інтеграції у національний та міжнародний простір високотехнологічної медицини.

3 – Характеристика освітньо-наукової програми

Опис області	предметної	Охорона здоров'я: медицина, діагностика, лікування і профілактика хвороб людини, інше.
	<ul style="list-style-type: none">• Об'єкт вивчення та діяльності: актуальні проблеми та завдання теоретичної і клінічної медицини, етика і методологія наукового дослідження у сфері медицини, сучасні методи дослідження, отримання та аналіз даних, презентація результатів наукового дослідження• Цілі навчання: здобуття знань, навичок та вмінь, висококваліфікованого фахівця-дослідника, необхідних і достатніх для виконання власного оригінального наукового дослідження, результати якого дозволять забезпечити отримання нових фактів, що розширюють сферу знань та спрямовані на розв'язання комплексних проблем науки, фундаментальної чи практичної медицини шляхом отримання і впровадження в освіту та практику інноваційних ідей, концепцій, знань• Теоретичний зміст предметної області: Підготовка базується на вивченні етики та методології наукового дослідження, принципів доказової медицини; оволодінні сучасними методами наукового дослідження в медицині та суміжних спеціальностях відповідно до напрямку наукового проекту; включає поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок; засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій, які є необхідними для виконання оригінального наукового дослідження, впровадження наукових результатів у медицину та інші сектори суспільства.• Методи, методики та технології: Освітня підготовка докторів філософії ґрунтується на використанні комплексу методів навчання: лекцій, семінарів, журнальних (дискусійних) клубів, тренінгів, педагогічної практики, самостійної роботи, проблемно-пошукового навчання, дистанційного навчання, імітаційного навчання, кейс навчання, мозкового штурму, майстер-класів, тренінгів, викладання рівний рівному тощо - для реалізації освітньої складової програми; методи наукового дослідження за обраним напрямком і статистичного аналізу, технології інформаційного пошуку та реєстрації інтелектуальної власності, методологія комунікації, іншомовного спілкування, письмової та усної презентації результатів дослідження на базі нових інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до специфіки виконуваного наукового проекту.• Інструменти та обладнання: Здобувач ступеня доктора філософії має володіти методами дослідження та сучасним обладнанням, що відповідає методам, передбаченим для проведення наукового дослідження за обраним науковим напрямком клінічної та фундаментальної медицини, застосовується у сфері медицини для діагностики, лікування та профілактики захворювань людини згідно його фаху.	

<p><i>Особливості програми</i></p>	<p>Освітньо-наукова програма побудована на принципах індивідуалізації та гнучкості, що забезпечує можливість формування персональної освітньої траєкторії кожного здобувача.</p> <p>Навчання організовано у форматі малих академічних груп із поєднанням аудиторної, клінічної та науково-дослідної роботи, що сприяє тісній взаємодії з науковими керівниками та фахівцями клінічних підрозділів.</p> <p>Програма створює умови для системного розвитку дослідницьких компетентностей, необхідних для проведення повноцінного наукового дослідження — від формування наукової проблематики до представлення результатів у національному та міжнародному академічному середовищі. У межах освітнього процесу аспіранти мають можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обирати форму навчання відповідно до професійних і особистих потреб; • працювати під керівництвом провідних науковців і практикуючих лікарів високоспеціалізованих підрозділів ДНП «Інститут серця МОЗ України»; • визначати власний науковий напрям і реалізовувати його на базі сучасної клінічної та дослідницької інфраструктури; • поєднувати освітню та професійну діяльність; • розширювати компетентності через вибіркові освітні компоненти; • набувати педагогічного досвіду під час проходження педагогічної практики. <p>Програма має виразний міждисциплінарний характер і інтегрує медико-біологічні, клінічні, педагогічні та цифрові складові. Особлива увага приділяється впровадженню результатів досліджень у практику охорони здоров'я та освітній процес, що відповідає місії ДНП «Інститут серця МОЗ України» як центру високотехнологічної медицини.</p> <p>У навчальному процесі застосовуються сучасні освітні підходи: клінічні симуляції, аналіз реальних клінічних випадків, командне навчання, цифрові інструменти для моделювання клінічних ситуацій та інші інноваційні методи, що сприяють розвитку професійної автономії та клінічного мислення.</p> <p>Програма забезпечує формування навичок академічної доброчесності, відкритої науки (open science), міжнародної наукової комунікації, управління дослідницькими даними, а також розвитку soft skills, необхідних для ефективної роботи у високотехнологічному клінічному середовищі та міждисциплінарних командах</p>
<p>4 – Викладання та оцінювання</p>	
<p><i>Викладання та навчання</i></p>	<p>Освітній процес у ДНП «Інститут серця МОЗ України» організовано з урахуванням специфіки високоспеціалізованого клінічного середовища та потреб підготовки дослідників, здатних працювати в умовах сучасної медицини. Навчання поєднує різні формати роботи — від аудиторних занять і клінічних обговорень до індивідуальних консультацій, самостійної дослідницької діяльності та педагогічної практики.</p>

Значна увага приділяється інтеграції традиційних академічних підходів із сучасними освітніми технологіями, що забезпечує гнучкість та ефективність підготовки.

Викладання ґрунтується на принципах академічної доброчесності, наукової обґрунтованості, поваги до автономії здобувача та підтримки його індивідуальної освітньої траєкторії. Учасники освітнього процесу взаємодіють у середовищі, що сприяє розвитку критичного мислення, відкритості до інновацій, вільному обміну ідеями та формуванню дослідницької культури.

Аспіранти залучаються до вдосконалення змісту програми, беруть участь у наукових семінарах, клінічних конференціях, міждисциплінарних обговореннях, а також мають можливість розвивати компетентності в межах неформального та інформального навчання.

Ключові підходи до викладання

- **Дослідницько-орієнтоване навчання.** Освітній процес вибудовується навколо виконання дисертаційного дослідження, що включає формування наукової проблеми, вибір методології, аналіз даних та представлення результатів у професійному середовищі.

- **Клінічна інтеграція.** Здобувачі залучаються до роботи клінічних підрозділів Інституту серця, що забезпечує можливість аналізувати реальні клінічні випадки, брати участь у мультидисциплінарних консилиумах, вивчати сучасні методи діагностики та лікування.

- **Персоналізоване навчання.** Індивідуальні консультації з науковими керівниками та викладачами сприяють розвитку дослідницької автономії та формуванню власної наукової школи.

- **Комунікативно-презентаційні практики.** Значна увага приділяється розвитку навичок представлення результатів досліджень українською та англійською мовами, участі у наукових конференціях, підготовці публікацій.

- **Педагогічна підготовка.** Аспіранти проходять асистентську педагогічну практику, що дозволяє опанувати методику викладання медичних дисциплін та здобути досвід роботи у вищій школі.

Методи та форми навчання

- індивідуальна наукова робота під керівництвом наукового керівника;

- виконання дослідницьких і клініко-аналітичних проєктів;

- аналіз клінічних випадків, моделювання складних ситуацій, робота з симуляційними сценаріями;

- міждисциплінарні наукові семінари, журнальні клуби, дискусійні платформи;

- участь у клінічних обходах, конференціях та консилиумах;

- педагогічна практика та асистування у викладанні;

- реєт-to-реєт навчання в межах наукових груп та дослідницьких команд.

Оцінювання результатів навчання в межах освітньо-наукової програми

Система оцінювання в ДНП «Інститут серця МОЗ України» побудована на принципах прозорості, неупередженості, академічної доброчесності та відповідності очікуваним результатам навчання. Вона забезпечує комплексну перевірку сформованості наукових, клінічних, педагогічних і загальних компетентностей здобувачів третього рівня вищої освіти.

Структура та форми оцінювання

Оцінювання охоплює всі складові освітньо-наукової програми та включає:

- **аналіз результатів індивідуальної наукової діяльності** (проміжні звіти, апробація матеріалів дослідження, наукові публікації, участь у конференціях);
- **перевірку засвоєння освітніх компонентів** шляхом виконання усних і письмових завдань, підготовки презентацій, аналітичних оглядів, тестування та інших форм контролю;
- **оцінювання педагогічної практики**, що передбачає аналіз якості проведених занять, методичної підготовки та комунікативних умінь;
- **підсумкову атестацію**, яка завершується публічним захистом дисертаційного дослідження.

Система оцінювання спрямована на підтримку поступового професійного розвитку аспіранта, формування дослідницької самостійності та здатності до критичної самооцінки.

Види контролю

У межах програми застосовуються три взаємопов'язані форми контролю:

1. **Поточний контроль** — здійснюється під час практичних занять, семінарів, клінічних обговорень, самостійної роботи, а також за результатами апробації наукових матеріалів. Він відображає динаміку засвоєння змісту дисциплін і є основою для подальших етапів оцінювання.

2. **Проміжний контроль (щорічна атестація)** — проводиться у формі річного звіту відповідно до індивідуального плану здобувача. Метою є визначення рівня виконання освітньої та наукової складових програми за навчальний рік.

3. **Підсумковий контроль** — передбачає встановлення інтегральної оцінки результатів навчання з кожної дисципліни у формі заліку або екзамену. На підставі позитивних результатів поточного та підсумкового контролю здобувачу зараховуються кредити ЄКТС.

Шкали оцінювання

Для оцінювання результатів навчальної діяльності застосовуються дві взаємоконвертовані шкали:

- **200-бальна шкала,**
- **традиційна 5-бальна шкала.**

Вибір шкали визначається навчальним планом та специфікою освітнього компонента.

	<p>Особливості оцінювання клінічних і дослідницьких компетентностей</p> <p>У дисциплінах, що передбачають практичну або лабораторну підготовку, перевага надається:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стандартизованому тестуванню, • структурованим письмовим роботам, • оцінюванню практичних навичок у реальних або симуляційних клінічних умовах, • аналізу клінічних випадків та виконанню дослідницьких завдань. <p>Атестація та завершення програми</p> <p>До захисту дисертації допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний план за освітньою та науковою складовими, отримали позитивні оцінки з усіх видів контролю та успішно пройшли щорічну атестацію.</p> <p>Публічний захист дисертації проводиться в разовій спеціалізованій вченій раді відповідно до чинних нормативних документів.</p> <p>Документальне забезпечення та регламентація</p> <p>Процедури контролю та оцінювання регулюються внутрішніми нормативними актами ДНП «Інститут серця МОЗ України», зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • положенням про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів ступеня доктора філософії; • положенням про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук; • положенням про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів. <p>Усі документи доступні на офіційному веб-сайті установи.</p> <p>Зворотний зв'язок та апеляція</p> <p>Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • механізми подання апеляцій щодо результатів оцінювання; • можливість отримання консультацій та рекомендацій від викладачів і наукових керівників; • регулярний моніторинг освітнього процесу та умов виконання індивідуальних планів.
5 - Перелік компетентностей випускника	
<p><i>Інтегральна компетентність</i></p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері медицини та наукових досліджень шляхом створення нових знань і інноваційних рішень, демонструючи концептуальні та методологічні знання, спеціалізовані уміння й навички, критичний аналіз і синтез ідей, здатність ініціювати, планувати та реалізовувати наукові дослідження з дотриманням етичних, біоетичних і правових норм, ефективно комунікувати державною та іноземною мовами, діяти автономно, відповідально та добросовісно, забезпечуючи розвиток професійної практики та власне безперервне самовдосконалення</p>

*Загальні
компетентності*

ЗК1. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, високої професійної етики, академічної доброчесності та принципів біоетики, демонструючи концептуальні та методологічні знання (Зн1) і високий рівень автономності та професійної відповідальності (Ав1).

ЗК2. Здатність до самостійного інтелектуального, професійного та світоглядного розвитку, включно з опануванням сучасних правових, етичних, економічних та управлінських підходів, що забезпечує безперервне самовдосконалення (Ав2) та критичне переосмислення знань (Ум3).

ЗК3. Здатність автономно виконувати фахову, науково-дослідницьку та організаційно-управлінську діяльність із дотриманням норм етики, біоетики, авторського права та законодавства, демонструючи спеціалізовані уміння для розв'язання складних проблем (Ум1) та здатність ініціювати й реалізовувати наукові дослідження (Ум2).

ЗК4. Здатність здійснювати пошук, критичний аналіз, інтерпретацію та систематизацію інформації з використанням сучасних цифрових, комунікаційних та аналітичних інструментів, що забезпечує критичний аналіз і синтез нових ідей (Ум3).

ЗК5. Здатність до абстрактного, логічного, аналітичного та системного мислення, формулювання наукових, клінічних, організаційних, правових та етичних проблем і розроблення шляхів їх вирішення, що відповідає вимогам Ум1 та Ум3.

ЗК6. Здатність оцінювати якість наукових даних, управлінських рішень та інтелектуального продукту, застосовуючи принципи доказовості, економічної ефективності, правової відповідності та етичної прийнятності, що відображає спеціалізовані уміння (Ум1) та високу професійну відповідальність (Ав1).

ЗК7. Здатність презентувати результати наукової, професійної та управлінської діяльності державною та іноземною мовами, брати участь у наукових дискусіях, аргументовано відстоювати позицію, що відповідає вимогам комунікації К1 та К2.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати спільну діяльність, приймати відповідальні управлінські рішення, координувати роботу інших осіб і мотивувати їх до досягнення спільної мети, демонструючи автономність, лідерство та інноваційність (Ав1).

ЗК9. Здатність мислити педагогічно, розробляти та реалізовувати освітні стратегії, вирішувати педагогічні проблеми з урахуванням правових, етичних, біоетичних та управлінських аспектів, що відповідає комунікації К1–К2 та відповідальності Ав1–Ав2.

ЗК10. Здатність застосовувати основи менеджменту, економіки охорони здоров'я та організації медичної допомоги для прийняття ефективних рішень у науковій, клінічній та освітній діяльності, що відповідає Ум1, Ум3 та Ав1.

	<p>ЗК11. Здатність діяти відповідально в умовах невизначеності, змін та ризиків, застосовуючи правові, етичні, біоетичні, економічні та управлінські підходи до вирішення складних професійних ситуацій, демонструючи інноваційність, автономність та професійну добросовісність (Ав1).</p>
<p><i>Фазові (спеціальні) компетентності</i></p>	<p>ФК1. Здатність глибоко розуміти сучасні концепції, теорії, методології та правові засади медичної діяльності, етичні стандарти та принципи біоетики, демонструючи концептуальні та методологічні знання (Зн1) і здатність до критичного аналізу та синтезу нових ідей (Ум3).</p> <p>ФК2. Здатність формулювати дослідницькі питання, генерувати гіпотези та обґрунтовувати актуальність дослідження з урахуванням правових, етичних, біоетичних та економічних чинників, що відповідає спеціалізованим умінням для розв'язання складних проблем (Ум1) та ініціюванню наукових досліджень (Ум2).</p> <p>ФК3. Здатність ініціювати, планувати, організовувати та управляти науковими, клінічними й інноваційними проектами, забезпечуючи їх ресурсне, економічне, правове та етичне обґрунтування, демонструючи високий рівень автономності, інноваційності та професійної відповідальності (Ав1).</p> <p>ФК4. Здатність обирати, адаптувати та застосовувати сучасні методи, інструменти й критерії оцінювання для дослідження медичних процесів і систем охорони здоров'я відповідно до нормативних вимог та принципів біоетики, що відповідає Ум1 та Ум3.</p> <p>ФК5. Здатність володіти сучасними експериментальними, клінічними, статистичними, цифровими та управлінсько-аналітичними методами дослідження, демонструючи спеціалізовані уміння (Ум1) та здатність до критичного аналізу (Ум3).</p> <p>ФК6. Здатність здійснювати аналіз, інтерпретацію та узагальнення результатів дослідження, оцінювати їх наукову новизну, практичну значущість, економічну ефективність, етичну прийнятність і правову відповідність, що відповідає Ум1, Ум3 та Ав1.</p> <p>ФК7. Здатність оцінювати можливості, обмеження, ризики та етичні аспекти наукових і клінічних досліджень, забезпечувати дотримання принципів біоетики та захист прав дослідницьких суб'єктів, демонструючи професійну добросовісність і відповідальність (Ав1).</p> <p>ФК8. Здатність інтегрувати результати наукових досліджень у клінічну практику, освітній процес та управлінські рішення, враховуючи правові, економічні, етичні та біоетичні аспекти, що відповідає Ум1, Ум3 та Ав1.</p> <p>ФК9. Здатність презентувати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами, готувати наукові публікації відповідно до міжнародних стандартів, демонструючи вільну професійну комунікацію (К1) та академічну мовну компетентність (К2).</p>

	<p>ФК10. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, організувати освітній процес, розробляти навчальні матеріали та керувати науковою роботою здобувачів, демонструючи комунікаційні компетентності (К1–К2) та відповідальність за якість освітнього процесу (Ав1–Ав2).</p> <p>ФК11. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти наукові, клінічні, організаційні, правові та етичні проблеми, формулювати та розв’язувати дослідницькі завдання, що відповідає Ум1, Ум2, Ум3 та Ав1.</p> <p>ФК12. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, інформаційні системи, статистичні пакети та електронні бази даних у науковій, клінічній та освітній діяльності, демонструючи спеціалізовані уміння (Ум1) та критичний аналіз цифрових даних (Ум3).</p> <p>ФК13. Здатність критично оцінювати, синтезувати та інтегрувати міждисциплінарні, економічні, управлінські, правові та етичні підходи у власну професійну практику, що відповідає Ум3 та Ав1.</p> <p>ФК14. Здатність до безперервного професійного, наукового, управлінського та педагогічного розвитку, підтримання високого рівня наукової культури, етичної відповідальності та інноваційності, що повністю відповідає Ав2.</p>
6 - Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у програмних результатах навчання	
ПРН1.	Демонструвати поглиблені концептуальні та методологічні знання у сфері медицини та медичних досліджень, включно з правовими, етичними та біоетичними нормами, необхідними для створення нових наукових підходів і рішень.
ПРН2.	Застосовувати спеціалізовані уміння та методи для розв’язання складних наукових, клінічних, організаційних та інноваційних проблем у медицині, здійснюючи критичне переосмислення існуючих знань і практик.
ПРН3.	Здійснювати критичний аналіз, оцінку та синтез наукової інформації, клінічних даних і медико-біологічних явищ із використанням сучасних цифрових, статистичних та аналітичних інструментів.
ПРН4.	Виявляти наукові, клінічні, правові, етичні та організаційні проблеми, формулювати дослідницькі питання та обґрунтовувати актуальність наукових досліджень.
ПРН5.	Формулювати наукові гіпотези, визначати мету, завдання та дизайн дослідження, обирати методи відповідно до принципів доказовості, етики, біоетики та правових вимог.
ПРН6.	Здійснювати збір, аналіз, інтерпретацію та систематизацію наукових даних із використанням сучасних цифрових технологій, інформаційних систем і статистичних пакетів.
ПРН7.	Розробляти та реалізовувати дизайн наукових досліджень, забезпечуючи методологічну цілісність, дотримання етичних, біоетичних і правових норм та принципів належної клінічної практики.
ПРН8.	Виконувати експериментальні, клінічні та лабораторні дослідження, адаптувати методики до потреб проєкту, забезпечуючи безпеку, етичність і наукову валідність.

ПРН9.	Створювати, оцінювати та впроваджувати інноваційні медичні технології, методи діагностики, лікування та профілактики, визначаючи їх ефективність, безпеку та відповідність законодавству.
ПРН10.	Використовувати результати наукових досліджень у клінічній практиці, освітньому процесі та управлінні охороною здоров'я, забезпечуючи їх доказовість, етичність та економічну обґрунтованість.
ПРН11.	Оцінювати можливості, обмеження, ризики та етичні аспекти наукових і клінічних досліджень, визначати їх вплив на розвиток медичної науки, практики та суспільства.
ПРН12.	Презентувати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами, готувати наукові публікації відповідно до міжнародних стандартів, норм етики та академічної доброчесності.
ПРН13.	Організовувати роботу наукової, клінічної або міждисциплінарної команди, здійснювати управління персоналом, делегування, мотивацію та контроль якості виконання завдань.
ПРН14.	Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес у сфері медицини, розробляти навчально-методичні матеріали та впроваджувати інноваційні освітні технології.
ПРН15.	Аналізувати ефективність освітнього процесу, визначати напрями його вдосконалення, вирішувати педагогічні проблеми з урахуванням правових, етичних і біоетичних вимог.
ПРН16.	Дотримуватися принципів професійної етики, біоетики, академічної доброчесності та законодавства у сфері охорони здоров'я під час роботи з пацієнтами, біологічними моделями та науковими даними.
ПРН17.	Забезпечувати достовірність, точність і коректність отриманих результатів, дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних, інтелектуальної власності та етичних стандартів публікацій.
ПРН18.	Використовувати сучасні цифрові інструменти, статистичні пакети, інформаційні системи та бази даних для проведення наукових, клінічних, управлінських і освітніх досліджень.
ПРН19.	Розробляти та реалізовувати наукові, інноваційні, клініко-організаційні та управлінські проекти, оцінювати їх економічну ефективність, ресурсне забезпечення, ризики та відповідність правовим і етичним нормам.
ПРН20.	Здійснювати безперервний професійний, науковий, управлінський та педагогічний розвиток, інтегрувати нові знання у власну діяльність, демонструючи автономність, інноваційність та відповідальність.
7 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Кадрове забезпечення відповідає вимогам чинного законодавства України щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, встановленим Ліцензійними умовами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. <ul style="list-style-type: none"> • Наукові ступені та вчені звання. До реалізації програми залучені науково-педагогічні працівники, серед яких не менше

	<p>70 % мають науковий ступінь доктора наук та не менше 30 % — ступінь кандидата наук (PhD) та/або вчені звання професора чи доцента.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практичний досвід. Фахівці ДНП «Інститут серця МОЗ України» є практикуючими лікарями вищої кваліфікаційної категорії, що забезпечує інтеграцію освітнього процесу з сучасною клінічною практикою та передовими медичними технологіями. • Наукова діяльність. Наукові керівники аспірантів ДНП «Інститут серця МОЗ України» здійснюють активну наукову діяльність, що поєднує фундаментальні та клінічні дослідження у сфері кардіології, кардіохірургії, трансплантології, інтервенційної медицини, анестезіології, інтенсивної терапії, внутрішньої медицини та суміжних галузей. Результати їхніх досліджень регулярно публікуються у провідних вітчизняних та міжнародних рецензованих виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science, що забезпечує високу цитованість і міжнародну видимість наукових здобутків Інституту. • Наукові керівники беруть участь у виконанні державних, міжвідомчих та міжнародних науково-дослідних проєктів, зокрема у сферах високотехнологічної кардіохірургії, трансплантації серця, розроблення нових методів діагностики та лікування серцево-судинних захворювань, удосконалення протоколів інтенсивної терапії та невідкладної допомоги. Значна частина досліджень проводиться на базі унікальних клінічних ресурсів Інституту серця, що дозволяє поєднувати наукові розробки з їхнім практичним впровадженням. • Фахівці Інституту є учасниками міжнародних професійних асоціацій, наукових консорціумів, мультицентрових клінічних досліджень, виступають із доповідями на світових конгресах та конференціях, що сприяє інтеграції української науки у глобальний науковий простір. Така активність забезпечує високий рівень наукового супроводу аспірантів, доступ до сучасних методологій, інноваційних технологій та міжнародних дослідницьких практик. • Стабільність кадрового складу. Переважна більшість науково-педагогічних працівників є штатними співробітниками ДНП «Інститут серця МОЗ України», що гарантує стабільність, наступність та високий рівень кадрового забезпечення освітньої програми.
<p><i>Матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i></p>	<p>Матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», технологічним і нормативним вимогам щодо провадження освітньої діяльності, визначеним Ліцензійними умовами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами), проєкту стандарту вищої освіти за спеціальністю «Медицина».</p>

Загальна характеристика матеріально-технічної бази.

Матеріально-технічне забезпечення освітньо-наукової програми ґрунтується на ресурсах ДНП «Інститут серця МОЗ України» — високоспеціалізованого центру кардіології, кардіохірургії, трансплантології, інтервенційної медицини та інтенсивної терапії. Інфраструктура Інституту забезпечує можливість проведення освітнього процесу, наукових досліджень та практичної підготовки аспірантів на рівні сучасних міжнародних стандартів.

Клінічна база для освітнього процесу та практичної підготовки

1. Клінічні підрозділи

Освітній процес здійснюється на базі високотехнологічних клінічних підрозділів Інституту серця, зокрема:

- відділення кардіохірургії дорослих і дітей;
- відділення інтервенційної кардіології;
- операційні блоки, оснащені сучасними ангіографічними комплексами, системами візуалізації та моніторингу;
- відділення анестезіології та інтенсивної терапії;
- відділення функціональної діагностики (ЕхоКГ, навантажувальні тести, добове моніторування, електрофізіологічні дослідження);
- відділення рентгенівської, комп'ютерної та магнітно-резонансної томографії;
- відділення радіонуклідної діагностики;
- клініко-діагностичні лабораторії.

2. Унікальні можливості клінічної підготовки

Інститут серця є одним із провідних центрів України з трансплантації серця, високотехнологічної кардіохірургії та інтервенційних втручань, що забезпечує:

- доступ аспірантів до складних клінічних випадків;
- участь у клінічних розборах, консилиумах, операційних втручаннях;
- можливість аналізу реальних клінічних даних;
- інтеграцію наукових досліджень у практику.

3. Науково-дослідні лабораторії

Для забезпечення наукової діяльності аспірантів функціонують:

Лабораторії клінічної діагностики

- біохімічна лабораторія;
- гематологічна лабораторія;
- імунологічна лабораторія;
- лабораторія коагулології.

Лабораторії морфологічних досліджень

- гістологічна лабораторія;
- цитологічна лабораторія;
- лабораторія морфометричного аналізу.

Лабораторії інструментальних та функціональних досліджень

- лабораторія функціональної діагностики;
- лабораторія радіонуклідної діагностики;
- відділення ультразвукової та променевої діагностики.

	<p>Матеріально-технічна база дозволяє проводити повний цикл досліджень — від збору клінічного матеріалу до його лабораторної та інструментальної інтерпретації.</p> <p>Інформаційне забезпечення Електронні медичні системи Аспіранти мають доступ до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • електронної медичної інформаційної системи Інституту серця; • електронних архівів клінічних випадків; • баз даних діагностичних зображень та результатів обстежень. <p>Доступ до міжнародних інформаційних ресурсів Аспірантам забезпечено доступ до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scopus, Web of Science; • PubMed, Medline; • Cochrane Library; • міжнародних клінічних рекомендацій (ESC, АНА, ACC, ESAIC, EACTS тощо). <p>Електронні освітні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • електронні навчальні матеріали та авторські курси викладачів Інституту; • мультимедійні лекції, відеоматеріали операцій та інтервенційних втручань; • дистанційні платформи для навчання, тестування та комунікації; • електронні методичні рекомендації для виконання дисертаційних досліджень. <p>Симуляційні та тренінгові можливості Інститут серця забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> • симуляційні тренінги з невідкладної допомоги; • відпрацювання алгоритмів ACLS, BLS, TCCC; • симуляційні модулі для інтервенційних втручань; • тренінги з анестезіології та інтенсивної терапії; • моделювання клінічних ситуацій на основі реальних випадків; • відеоархіви операцій для навчання та аналізу. <p>Навчально-методичне забезпечення Освітній процес підтримується:</p> <ul style="list-style-type: none"> • навчально-методичними матеріалами, розробленими відповідно до ПРН та компетентностей; • авторськими курсами провідних фахівців Інституту; • клінічними протоколами, стандартами та рекомендаціями; • методичними рекомендаціями щодо виконання дисертаційних досліджень.
8 - Академічна мобільність	
<i>Загальні засади</i>	<p>Загальні засади академічної мобільності. ДНП «Інститут серця МОЗ України» розглядає академічну мобільність як невід’ємний компонент якісної підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) та стратегічний напрям розвитку, що забезпечує інтеграцію у європейський і світовий освітньо-науковий простір. Реалізація академічної мобільності</p>

	<p>сприяє формуванню сучасних клінічних, дослідницьких, комунікативних та міжкультурних компетентностей.</p> <p>Академічна мобільність здійснюється відповідно до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закону України «Про вищу освіту»; • Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; • Статуту ДНП «Інститут серця МОЗ України»; • Положення про академічну мобільність Інституту; • чинних міжнародних угод, меморандумів та договорів про співпрацю з українськими та зарубіжними університетами, клініками та науковими установами. <p>Основні форми реалізації академічної мобільності в Інституті серця:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наукові стажування у провідних клініках та університетах Європи, США та інших країн у сферах кардіохірургії, інтервенційної кардіології, трансплантології, анестезіології та інтенсивної терапії. • Участь у міжнародних наукових конференціях, симпозиумах, семінарах, майстер-класах та школах, включно з участю у світових конгресах ESC, EACTS, АНА, ESAIC тощо. • Виконання частини дисертаційного дослідження або проведення експериментальних/клінічних робіт на базі партнерських установ. • Спільне наукове керівництво (co-supervision) та підготовка публікацій у співпраці з міжнародними дослідниками. • Участь у мультицентрових клінічних дослідженнях, що проводяться у партнерстві з міжнародними науковими центрами. <p>Реалізація академічної мобільності сприяє досягненню результатів навчання, зокрема РН03, та формуванню компетентностей, визначених, зокрема ЗК04 — здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Сучасні механізми реалізації академічної мобільності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участь у програмах ЄС та міжнародних ініціативах: Horizon Europe, COST Actions, Erasmus+, міжнародні клінічні дослідження. • Спільні наукові проекти: дослідження у партнерстві з провідними університетами та клініками Європи та світу. • Мобільність викладачів та науковців: участь у стажуваннях, тренінгах, професійних обмінах, що сприяє оновленню змісту навчальних дисциплін та методів наукового керівництва.
<p><i>Національна кредитна мобільність</i></p>	<p>Здобувачі ступеня доктора філософії мають право на національну кредитну мобільність, яка реалізується шляхом навчання, виконання окремих освітніх компонентів та проведення наукових досліджень в інших закладах вищої освіти та наукових установах України.</p> <p>Правову основу для реалізації національної кредитної мобільності становлять:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII;

	<ul style="list-style-type: none"> • Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; • Статут ДНП «Інститут серця МОЗ України»; • Положення про академічну мобільність Інституту; • двосторонні угоди про співробітництво з українськими закладами вищої освіти, науковими установами та клінічними базами. <p>Визнання результатів навчання та кредитів ЄКТС. Кредитно-модульна організація освітнього процесу в Інституті серця забезпечує можливість визнання результатів навчання, отриманих поза межами установи.</p> <p>Визнання кредитів ЄКТС є гарантованим за умови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • успішного підсумкового оцінювання в установі-партнері; • досягнення результатів навчання, передбачених індивідуальним навчально-дослідним планом аспіранта; • відповідності змісту опанованих компонентів цілям та структурі освітньо-наукової програми. <p>Процедура визнання кредитів. Процедура визнання (перезарахування) кредитів ініціюється на підставі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • офіційного пакета документів від установи-партнера (академічна довідка, транскрипт records, програма дисципліни); • заяви здобувача освіти. <p>Рішення про визнання (перезарахування) результатів навчання та набутих компетентностей приймається комісією з академічної мобільності, до складу якої входять:</p> <ul style="list-style-type: none"> • директор ДНП «Інститут серця МОЗ України» або уповноважена особа; • завідувач відділу післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку; • гарант освітньо-наукової програми; • науковий керівник. <p>Значення національної кредитної мобільності Національна кредитна мобільність забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> • індивідуалізацію освітньої траєкторії аспіранта; • доступ до унікальних клінічних, лабораторних та наукових ресурсів інших установ; • розширення професійних і наукових компетентностей; • формування навичок міжінституційної співпраці; • виконання вимог Стандарту вищої освіти щодо академічної автономії та мобільності. <p>Реалізація національної кредитної мобільності сприяє досягненню результатів навчання та формуванню компетентностей, визначених освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії.</p>
<p><i>Міжнародна кредитна мобільність</i></p>	<p>Реалізація міжнародної кредитної мобільності здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації</p>

права на академічну мобільність», Статуту ДНП «Інститут серця МОЗ України», Положення про академічну мобільність, а також міжнародних угод, меморандумів та двосторонніх договорів із зарубіжними університетами, клініками та науковими установами.

Міжнародна кредитна мобільність спрямована на формування загальної компетентності ЗК04 «Здатність працювати в міжнародному контексті», визначеної Стандартом вищої освіти, а також на досягнення результату навчання РН03 (публічне представлення та обговорення результатів досліджень іноземними мовами).

Основні форми міжнародної кредитної мобільності для аспірантів Інституту серця

- **Короткострокові та довгострокові наукові стажування** у провідних зарубіжних клініках, університетах та дослідницьких центрах для проведення експериментів, роботи в лабораторіях, участі у клінічних процедурах та збору наукових даних.

- **Участь у міжнародних програмах мобільності**, зокрема Erasmus+, Horizon Europe, COST Actions, а також програмах міжнародних фондів, професійних асоціацій та партнерських медичних центрів.

- **Виконання частини дисертаційного дослідження** у зарубіжних наукових або клінічних установах під спільним науковим керівництвом (co-supervision), включно з участю у мультицентрових клінічних дослідженнях.

- **Участь у міжнародних конференціях, симпозіумах, майстер-класах та школах**, що забезпечує інтеграцію аспірантів у глобальну наукову спільноту та сприяє розвитку міжкультурної комунікації.

Визнання результатів навчання та кредитів ЄКТС

Визнання результатів навчання, отриманих під час міжнародної кредитної мобільності, є гарантованим за умови:

- успішного освоєння відповідної частини освітньої або наукової програми в приймаючій установі;
- підтвердження результатів навчання офіційними документами (транскрипт, академічна довідка, програма дисципліни);
- відповідності отриманих результатів навчання цілям та структурі освітньо-наукової програми Інституту серця.

Перезарахування кредитів ЄКТС здійснюється на підставі:

- заяви здобувача;
- офіційного пакета документів від приймаючої установи;
- рішення комісії з академічної мобільності, до складу якої входять директор ДНП «Інститут серця МОЗ України» або уповноважена особа; завідувач відділу післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку; гарант освітньо-наукової програми; науковий керівник.

Результати мобільності включаються до індивідуального навчально-дослідного плану аспіранта, що забезпечує дотримання принципів академічної автономії

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

ДНП «Інститут серця МОЗ України» у своїй діяльності керується принципами рівності прав, недискримінації та забезпечення рівного доступу до освітніх можливостей для всіх здобувачів освіти, незалежно від громадянства, мови чи культурного походження.

Можливість реалізації навчання іноземних здобувачів вищої освіти забезпечується відповідно до чинного законодавства України, міжнародних освітніх стандартів та вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Освітньо-наукова програма структурована з урахуванням потенційної адаптації змісту навчання, методичних підходів та організаційних форм для підтримки академічної мобільності, міжкультурної інтеграції та професійної підготовки іноземних здобувачів.

На поточному етапі навчання іноземних здобувачів за цією освітньо-науковою програмою **не здійснюється**. Відповідні освітні компоненти, адаптаційні модулі, мовна підтримка та супровідні сервіси можуть бути впроваджені у разі відкриття набору іноземних здобувачів та формування відповідної академічної групи.

Інститут серця готовий забезпечити іноземних здобувачів комплексною підтримкою, яка може включати:

- організаційно-адміністративний супровід;
- доступ до всіх навчальних, клінічних та науково-дослідних ресурсів Інституту;
- сприяння соціально-культурній адаптації;
- підтримку у питаннях перебування, комунікації та інтеграції в академічне середовище.

Мовою викладання освітньо-наукової програми є **державна (українська) мова**. За потреби можуть бути передбачені додаткові адаптаційні заходи для іноземних здобувачів відповідно до законодавства України.

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Освітня складова освітньо-наукової програми		48	
Обов'язкові компоненти ОНП			
Цикл професійної та наукової підготовки		36	
Дисципліни для здобуття глибоких знань зі спеціальності		12	
OK1	Концептуальні та методологічні основи медичних досліджень: право, етика, біоетика та академічна доброчесність	4	залік
OK2	Державна політика у сфері охорони здоров'я, регуляторні механізми та управління змінами	4	залік
OK3	Інноваційні клінічні практики, трансляційна медицина та персоналізовані підходи в охороні здоров'я	4	залік
Дисципліни для оволодіння загальнонауковими компетентностями		6	
OK4	Педагогіка вищої медичної освіти, інноваційні освітні технології та академічне лідерство	3	залік
OK5	Асистентська педагогічна практика за спеціальністю	3	залік
Дисципліни для набуття універсальних навичок дослідника		12	
OK6	Управління науковими та інноваційними проєктами, стратегічний менеджмент і економіка охорони здоров'я	6	залік
OK7	Сучасні медичні технології, біомедичні інновації та цифрова аналітика в медичних дослідженнях	6	залік
Дисципліни для здобуття мовних та комунікаційних компетентностей		6	
OK8	Академічна комунікація, наукове письмо та міжнародні стандарти публікацій	3	залік
OK9	Іноземна мова для академічної та наукової комунікації	3	залік
Вибіркові компоненти ОНП*			
Вибіркові компоненти ОНП		12	
<i>BK1</i>	<i>Курси з циклу загальної підготовки (формують загальнонаукові, етичні, правові, методологічні та світоглядні компетентності)</i>	<i>6*</i>	
BK1.1	Доказова медицина та критичний аналіз наукових даних	3	залік
BK1.2	Етико-правові засади біомедичних досліджень і клінічних випробувань	3	залік
BK1.3	Менеджмент організацій у сфері охорони здоров'я: економічні аспекти та оцінка ефективності медичних рішень	3	залік
BK1.4	Міжнародне гуманітарне право та медична діяльність в умовах збройних конфліктів	3	залік
BK1.5	Прийняття управлінських рішень у системі охорони здоров'я: моделі, ризики та стратегічні підходи	3	залік
BK1.6		3	залік
<i>BK 2</i>	<i>Курси з циклу глибоких знань зі спеціальності (поглиблені знання зі спеціальності «Медицина» та</i>	<i>3*</i>	

	<i>суміжних галузей)</i>		
ВК2.1	Кардіоваскулярні інновації: від патофізіології до сучасних клінічних протоколів	3	залік
ВК2.2	Клінічна та експериментальна хірургія: інноваційні технології та трансляційні рішення	3	залік
ВК2.3	Нейронаука та клінічна неврологія: сучасні діагностичні та терапевтичні парадигми	3	залік
ВК2.4	Актуальні проблеми внутрішньої медицини: міждисциплінарні дослідження та клінічні інновації	3	залік
ВК 3.	<i>ВК 3. Курси з циклу дисциплін за фахом (спеціальні компетентності відповідно до напрямку дослідження аспіранта)</i>	3*	
ВК3.1	Хірургія серця та магістральних судин: сучасні технології та клінічні рішення <i>авторський курс</i>	3	залік
ВК3.2	Трансплантологія: клінічні, етичні та організаційні аспекти трансплантації органів <i>авторський курс</i>	3	залік
ВК3.3	Медико-соціальне обґрунтування моделі регіональної системи донорства та трансплантації (на прикладі трансплантації серця) <i>авторський курс</i>	3	залік
ВК3.4	Невідкладні стани в інтервенційній кардіології та кардіохірургії	3	залік
ВК3.5	Сучасні протоколи та стандарти ведення пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями	3	залік
ВК3.6	Функціональна діагностика серцево-судинних захворювань: сучасні методи та інтерпретація результатів <i>авторський курс</i>	3	залік
ВК3.7	Анестезіологія та інтенсивна терапія: доказові підходи та клінічні алгоритми <i>авторський курс</i>	3	залік
ВК3.8	Невідкладна медична допомога на полі бою: тактична медицина та алгоритми ТССС	3	залік
ВК3.9	Урологічні захворювання: патогенез, діагностика та сучасні терапевтичні стратегії	3	залік
ВК3.10	Симультанні лапароскопічні втручання: сучасні технології, тактика та клінічні рішення	3	залік
ВК3.11	Сучасна терапія та внутрішня медицина: патогенез, діагностика, клінічні рішення та міждисциплінарні підходи	3	залік
ВК3.12	Гормональна регуляція та ендокринні порушення: сучасні наукові концепції	3	залік

*Примітки: * – Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін відповідно до п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» та абз. 4 п. 21 Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261).*

У межах реалізації цього права аспіранти можуть обирати: навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти; цикли тематичного удосконалення; інші форми неформальної та інформальної освіти, спрямовані на формування спеціальних компетентностей за напрямом їхнього дисертаційного дослідження.

Конкретний перелік вибірових дисциплін може щорічно коригуватися з урахуванням: наукових інтересів здобувачів; індивідуальних освітніх траєкторій; ресурсних можливостей клінічних, наукових та освітніх підрозділів ДНП «Інститут серця МОЗ України».

3.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності 12 «Медицина» розрахована на чотири роки навчання і включає виконання індивідуального дисертаційного дослідження. Календарний план роботи над дисертацією є обов'язковою частиною індивідуального наукового плану аспіранта. Обсяг дисертаційної роботи становить від 3,5 до 6 друкованих аркушів.

Наукова складова програми охоплює:

1. Виконання дисертаційного дослідження та підготовку дисертації відповідно до вимог, визначених наказом МОН України № 40 від 12.01.2017 р. (у редакції від 12.07.2019 р.).

2. Участь у наукових семінарах, конференціях, симпозиумах і конгресах.

3. Підготовку та публікацію наукових статей і тез згідно з вимогами «Порядку присудження ступеня доктора філософії...» (Постанова КМУ № 44 від 12.01.2022 р., зі змінами від 08.05.2024 р. № 507-2024-п).

4. Проведення попереднього захисту дисертації (фаховий семінар).

5. Публічний захист дисертаційного дослідження.

У процесі виконання дисертації аспірант повинен:

- опрацювати значний масив літератури за темою дослідження (зокрема не менше 25 % українських джерел);

- за потреби спланувати та провести експериментальні дослідження;

- виконати клініко-інструментальні та лабораторні дослідження;

- здійснити статистичну обробку та узагальнення отриманих даних;

- визначити ключові закономірності та шляхи вирішення поставленої наукової проблеми;

- провести глибоку інтерпретацію результатів.

Підсумком дисертаційної роботи є отримання комплексу даних, що мають наукову новизну та практичну значущість і викладені у повному тексті дисертаційного дослідження. Участь у наукових заходах формує в аспіранта навички високоякісної презентації результатів, аргументованої наукової дискусії, критичного аналізу даних та академічної доброчесності. Під час підготовки публікацій аспірант повинен чітко й коректно висвітлювати результати дослідження, дотримуючись принципів біоетики та вимог до наукової комунікації.

Завершальним етапом виконання програми є попередній та публічний захист дисертації, який підтверджує актуальність теми, рівень методологічного опрацювання, обсяг і якість отриманих даних та їх наукову інтерпретацію.

Здобувач має право на **достроковий публічний захист дисертації**, якщо він:

- повністю виконав вимоги освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи;

- має опубліковані результати дослідження, що відповідають установленим критеріям (публікації у фахових виданнях України; статті у журналах, індексованих у Web of Science Core Collection та/або Scopus, за винятком видань держави-агресора; не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується теми дисертації; одноосібні монографії або розділи у колективних монографіях, рекомендовані до друку вченими радами та рецензовані, окрім видань держави-агресора);

- отримав висновок щодо наукової новизни, теоретичної обґрунтованості та практичної цінності результатів дисертаційного дослідження.

3.4. Структурно-логічна схема підготовки докторів філософії за спеціальністю І 2 «Медицина»

Семестр	Код н/д	Компоненти освітньої-наукової програми	Кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
І рік				
І	ОК1	Концептуальні та методологічні основи медичних досліджень: право, етика, біоетика та академічна доброчесність	4	залік
	ОК6	Управління науковими та інноваційними проектами, стратегічний менеджмент і економіка охорони здоров'я	6	залік
	ОК8	Академічна комунікація, наукове письмо та міжнародні стандарти публікацій	3	залік
	НД1	Індивідуальне наукове дослідження: погодження дизайну та календарного плану наукового дослідження, погодження теми дисертації та кандидатури наукового керівника, погодження індивідуального плану підготовки аспіранта, пошук, відбір і опрацювання наукових джерел		
Всього І семестр			13	
ІІ	ОК2	Державна політика у сфері охорони здоров'я, регуляторні механізми та управління змінами	4	залік
	ОК7	Сучасні медичні технології, біомедичні інновації та цифрова аналітика в медичних дослідженнях	6	залік
	ОК9	Іноземна мова для академічної та наукової комунікації	3	залік
	НД2	Індивідуальне наукове дослідження: продовження збору даних, їх обробка та аналітичне опрацювання отриманих результатів, уточнення початкових гіпотез і завдань відповідно до результатів аналізу; подальший пошук та опрацювання наукових джерел, підготовка первинних результатів дослідження до публікації		атестація
Всього ІІ семестр			13	
Всього за перший курс			26	
ІІ рік				
ІІІ	ОК3	Інноваційні клінічні практики, трансляційна медицина та персоналізовані підходи в охороні здоров'я	4	залік
	ВК1	Навчальна дисципліна за вибором здобувача	3	залік
	ВК2	Навчальна дисципліна за вибором здобувача	3	залік
	НД3	Індивідуальне наукове дослідження: Формування основних завдань дисертаційної роботи та обґрунтований вибір відповідних теоретичних і/або експериментальних методів дослідження, Ініціювання процесу отримання та фіксації первинних дослідницьких даних		
Всього ІІІ семестр			10	
ІV	ОК4	Педагогіка вищої медичної освіти, інноваційні освітні технології та академічне лідерство	3	залік
	ОК 5	Асистентська педагогічна практика за спеціальністю	3	залік
	ВК3.1	Навчальна дисципліна за вибором здобувача	3	залік
	ВК3.2	Навчальна дисципліна за вибором здобувача	3	залік
	НД4	Індивідуальне наукове дослідження: подальше накопичення, статистична обробка та аналітичне опрацювання дослідницьких даних, корекція вихідних гіпотез і		атестація

		дослідницьких завдань на основі отриманих результатів; продовження бібліографічного пошуку та опрацювання літератури, продовження формування та оформлення результатів для подання до публікації.	
Всього IV семестр			12
Всього за другий рік			22
III рік			
V	НД5	Індивідуальне наукове дослідження: опрацювання результатів: комплексне узагальнення, інтерпретація та систематизація результатів дослідження підготовка та оприлюднення результатів у фахових виданнях, апробація матеріалів дослідження через участь у наукових конференціях, конгресах і симпозиумах	
VI	НД6	Індивідуальне наукове дослідження: завершальне окреслення проблематики дисертаційного дослідження та визначення його наукової новизни у співвідношенні з результатами інших авторів, продовження підготовки та оприлюднення результатів у фахових виданнях, розроблення підсумкових висновків і рекомендацій за результатами дослідження	атестація
Всього за третій рік			-
IV рік			
VII	НД7	Індивідуальне наукове дослідження: завершення підготовки дисертаційної роботи та подання повного рукопису, отримання відгуку наукового керівника, проходження перевірки на академічну доброчесність і повторної біоетичної оцінки, проведення фахового семінару з подальшим отриманням висновку про наукову новизну, теоретичну обґрунтованість і практичну значущість результатів	
VIII	НД8	Проведення фахового семінару та отримання експертного висновку щодо наукової новизни, теоретичної обґрунтованості та практичної цінності результатів Формування разової ради з захисту доктора філософії Публічний захист дисертації	Атестація у формі захисту
Загальний обсяг програми			Загальний обсяг освітньої складової програми — 48 кредитів ЄКТС Наукова складова — індивідуальне наукове дослідження (без кредитного еквіваленту)

Примітка: *- Індивідуальне дослідницьке завдання у формі дисертації є обов'язковою складовою освітньо-наукової програми та не передбачає нарахування кредитів. Оцінювання результатів цього дослідження здійснюється під час відкритого захисту дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) відповідно до таких нормативних документів:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (у редакції постанови КМУ від 19 травня 2023 р. № 502);

- Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії...»;

- Лист МОН України № 1/11-4968 від 07.07.2021 р. «Щодо особливостей структури освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії»

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p><i>Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії</i></p>	<p>Підсумкова атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється у кількох взаємопов'язаних формах.</p> <p>1. Атестація за освітньою складовою. Здобувач вважається таким, що пройшов атестацію з освітньої частини програми, якщо він повністю виконав навчальний план, набрав необхідну кількість кредитів ЄКТС та успішно склав підсумкові форми контролю з усіх дисциплін.</p> <p>2. Допуск до публічного захисту. Аспірант може бути допущений до захисту дисертації лише після повного виконання освітньої складової освітньо-наукової програми.</p> <p>3. Атестація здобувача. Разова спеціалізована вчена рада встановлює відповідність результатів наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми на підставі успішного її виконання та публічного захисту дисертації.</p>
<p><i>Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії</i></p>	<p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії є самостійною кваліфікаційною науковою працею, що містить результати особистих досліджень автора та подається для присудження наукового ступеня. Робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, бути вільною від плагіату, фальсифікацій, фабрикацій та будь-яких інших порушень академічної етики.</p> <p>Дисертаційне дослідження виконується аспірантом під науковим керівництвом і має розв'язувати актуальне наукове завдання у межах спеціальності. Отримані результати повинні становити оригінальний внесок у розвиток медичної науки та бути відображені у наукових публікаціях, що відповідають встановленим вимогам.</p> <p>Завершена дисертація має демонструвати здатність аспіранта самостійно проводити наукові дослідження, володіння сучасними методами аналізу, уміння формулювати наукову проблему, обирати адекватні методи її розв'язання та здійснювати повний цикл наукової роботи — від збору матеріалу до інтерпретації результатів. Текст дисертації викладається українською або англійською мовою та повинен бути чітким, логічним і стилістично виваженим.</p> <p>Аспірант несе персональну відповідальність за достовірність поданих даних, коректність використання джерел, обґрунтованість висновків і положень, що виносяться на захист. Оформлення дисертації має відповідати чинним нормативним документам та методичним рекомендаціям.</p> <p>Перед поданням до захисту дисертація проходить внутрішню експертизу. Експертна комісія перевіряє коректність використання матеріалів інших авторів, наявність або відсутність несанкціонованих запозичень, відповідність оформлення встановленим вимогам та дотримання принципів академічної доброчесності.</p> <p>Після отримання допуску до захисту повний текст дисертації підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (наукової установи), де функціонує спеціалізована вчена рада.</p>

<p><i>Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації</i></p>	<p>Обсяг основного тексту дисертації (без урахування списку використаних джерел та додатків) визначається повнотою викладу матеріалу та достатністю аргументації для підтвердження наукової новизни, теоретичної обґрунтованості та практичної значущості отриманих результатів. Вимогою до обсягу є всебічне, логічно послідовне й переконливе розкриття теми дослідження.</p> <p>Загальний обсяг дисертаційної роботи має становити від 3,5 до 6 друкованих аркушів.</p> <p>Підготовка, оформлення та подання дисертації до захисту в Інституті серця здійснюються відповідно до таких нормативних документів:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ДСТУ 8302:2015 «Дисертація та автореферат дисертації. Структура і правила оформлення» (у частині, що регламентує вимоги до дисертаційних робіт); — Стандарту вищої освіти за спеціальністю 12 «Медицина», що визначає загальні та фахові компетентності, результати навчання та вимоги до змісту дослідження; — Внутрішніх нормативних актів ДНП «Інститут серця МОЗ України», які регулюють порядок підготовки, експертизи та оформлення дисертаційних робіт у закладах охорони здоров'я та наукових установах клінічного профілю.
---	---

5. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p><i>Принципи та процедури забезпечення якості освіти.</i></p>	<p>Система забезпечення якості освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в ДНП «Інститут серця МОЗ України» функціонує як цілісна модель управління якістю, що охоплює всі етапи організації освітнього процесу, наукової діяльності та внутрішнього контролю. Вона ґрунтується на стандартах третього рівня вищої освіти, вимогах НАЗЯВО, принципах академічної доброчесності та міжнародних підходах до забезпечення якості (ESG-2015).</p> <p>1. Основні принципи внутрішньої системи якості</p> <p>Внутрішня система забезпечення якості в Інституті серця спирається на такі засадничі принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • орієнтація на здобувача — підтримка індивідуальної освітньої траєкторії, розвиток дослідницької автономії, створення умов для професійного зростання; • академічна доброчесність — дотримання етичних норм, чесність у проведенні досліджень, коректне використання джерел, достовірність результатів; • відкритість і прозорість — доступність інформації про програму, процедури оцінювання, вимоги до атестації; • спільна відповідальність — залучення викладачів, наукових керівників, адміністрації та здобувачів до підтримання високих стандартів якості; • постійне вдосконалення — регулярний аналіз ефективності програми та оновлення її змісту; • поєднання освіти, науки та клінічної практики — відповідність освітніх компонентів сучасним досягненням кардіології, кардіохірургії та профілю Інституту серця.
---	---

2. Механізми забезпечення якості освітнього процесу

2.1. Планування та оновлення змісту програми

- систематичний перегляд ОНП з урахуванням розвитку медичної науки, клінічних технологій та міжнародних рекомендацій;
- участь у розробленні програми викладачів, клініцистів, науковців, здобувачів та зовнішніх експертів;
- узгодження освітніх компонентів із компетентнісною моделлю підготовки PhD.

2.2. Якість викладання та наукового керівництва

- залучення до викладання фахівців із високим рівнем клінічної та наукової кваліфікації;
- підвищення педагогічної та наукової майстерності викладачів;
- регулярний моніторинг якості викладання (опитування здобувачів, самооцінювання викладачів, аналіз результатів навчання);
- контроль ефективності наукового керівництва та виконання індивідуальних планів.

2.3. Якість освітнього середовища

- забезпечення доступу до сучасної клінічної, лабораторної та дослідницької інфраструктури Інституту серця;
- створення безпечних, інклюзивних та комфортних умов для навчання;
- підтримка академічної мобільності, участі у конференціях, стажуваннях, міжнародних проєктах.

3. Механізми забезпечення якості наукової діяльності

- експертиза тем дисертацій на відповідність сучасним науковим тенденціям та потребам кардіології й кардіохірургії;
- доступ до наукових баз даних, електронних ресурсів, програм статистичного аналізу;
- регулярна апробація результатів досліджень на семінарах, конференціях, клінічних консилиумах;
- дотримання принципів біоетики, належної клінічної практики (GCP) та академічної доброчесності;
- моніторинг публікаційної активності здобувачів і відповідності вимогам МОН України.

4. Система оцінювання результатів навчання

- застосування поточного, проміжного та підсумкового контролю;
- використання чітких і відкритих критеріїв оцінювання, зазначених у силабусах;
- оцінювання результатів наукової діяльності (публікації, апробації, звіти);
- щорічна атестація здобувачів;
- підсумкова атестація у формі публічного захисту дисертації;
- можливість апеляції результатів оцінювання.

5. Зворотний зв'язок та участь здобувачів

- регулярні опитування щодо якості викладання, наукового керівництва та умов навчання;
- участь здобувачів у робочих групах з оновлення ОНП;
- можливість подання пропозицій щодо вдосконалення програми;
- функціонування каналів комунікації для вирішення академічних та організаційних питань.

6. Внутрішній моніторинг та аудит якості

	<ul style="list-style-type: none"> • щорічний аналіз ефективності ОНП; • оцінювання відповідності програми стандартам третього рівня вищої освіти; • залучення зовнішніх експертів та професійних асоціацій; • оновлення програми на основі результатів моніторингу та відгуків стейкхолдерів. <p>7. Забезпечення академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • дотримання Кодексу академічної доброчесності Інституту серця; • перевірка дисертацій та письмових робіт на академічні порушення; • запобігання фальсифікації, фабрикації та маніпуляції даними; • визначення відповідальності за порушення академічної доброчесності; • формування культури етичної поведінки в освітньому та науковому середовищі. <p>8. Публічність та відкритість інформації</p> <p>На офіційному веб-сайті ДНП «Інститут серця МОЗ України» оприлюднюються:</p> <ul style="list-style-type: none"> • освітньо-наукова програма та її оновлення; • правила прийому, критерії оцінювання, графіки атестацій; • внутрішні нормативні документи щодо організації освітнього процесу та підготовки PhD; • результати моніторингу якості та звіти про виконання ОНП. <p>9. Безперервне вдосконалення програми</p> <p>Система забезпечення якості передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • регулярний перегляд структури та змісту ОНП; • оновлення методів викладання та оцінювання; • інтеграцію нових наукових досягнень і клінічних технологій; • розвиток партнерств з університетами, клініками та науковими установами України й світу.
<p><i>Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукової програми</i></p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукової програми здійснюються на системній основі та спрямовані на забезпечення її актуальності, відповідності нормативним вимогам і потребам медичної галузі. Підставами для оновлення програми є результати внутрішнього моніторингу, зміни у законодавстві, розвиток медичної науки та клінічної практики, а також стратегічні пріоритети Інституту серця.</p> <p>Критерії перегляду програми формуються на основі багатоканального зворотного зв'язку — від науково-педагогічних працівників, аспірантів, роботодавців, клінічних підрозділів, а також з урахуванням прогнозів розвитку медицини, потреб суспільства та тенденцій ринку праці.</p> <p>Показники актуальності та сучасності освітньо-наукової програми</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність змісту програми сучасному рівню розвитку медичної науки та клінічних технологій; • участь роботодавців, клініцистів та зовнішніх стейкхолдерів у розробленні та коригуванні програми; • позитивні експертні висновки та рецензії щодо структури й змісту програми; • високий рівень задоволеності аспірантів якістю освітніх компонентів і наукової підготовки; • схвальні відгуки роботодавців, наукових опонентів та рецензентів щодо професійної підготовки випускників.

<p><i>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</i></p>	<p>Підвищення кваліфікації працівників ДНП «Інститут серця МОЗ України» є невід’ємною складовою забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності. Воно спрямоване на підтримання високого професійного рівня фахівців, оновлення їхніх компетентностей відповідно до сучасних досягнень медицини, кардіології, кардіохірургії та медичної освіти.</p> <p>Інститут серця організовує та підтримує різні форми професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників, забезпечуючи їх проходження не рідше одного разу на п’ять років відповідно до затвердженого п’ятирічного плану підвищення кваліфікації. План ухвалюється Вченою радою Інституту та вводиться в дію наказом генерального директора.</p> <p>Форми підвищення кваліфікації</p> <p>Інститут серця реалізує як власні програми професійного розвитку, так і програми зовнішніх організацій в Україні та за кордоном. До форм підвищення кваліфікації належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тематичні семінари та науково-практичні конференції; • майстер-класи та тренінги з участю провідних клініцистів і науковців; • вебінари, онлайн-курси, школи професійної майстерності; • стажування у клінічних підрозділах Інституту серця та партнерських установ; • участь у міжнародних освітніх і наукових програмах, симпозіумах, конгресах; • внутрішні освітні заходи, спрямовані на розвиток педагогічних, дослідницьких та клінічних компетентностей. <p>Принципи організації підвищення кваліфікації</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність сучасним потребам медицини та профілю Інституту серця; • орієнтація на практичну цінність — розвиток клінічних, наукових і педагогічних навичок; • безперервність професійного розвитку; • індивідуалізація — можливість вибору форм і напрямів підвищення кваліфікації; • відкритість і прозорість — оприлюднення планів, результатів та звітності. <p>Право Інституту серця</p> <p>Інститут серця має право розробляти та впроваджувати власні програми підвищення кваліфікації, що відповідають сучасним вимогам медичної науки та клінічної практики, а також залучати до їх реалізації провідних фахівців України та інших країн.</p>
<p><i>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</i></p>	<p>Електронна система збору і аналізу інформації щодо підготовки докторів філософії.</p> <p>Система електронного документообігу.</p> <p>Електронна скринька.</p>
<p><i>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</i></p>	<p>На офіційному сайті ДНП «Інститут серця МОЗ України» оприлюднено: статут, власне положення про організацію освітнього процесу, правила прийому, ступені вищої освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, у тому числі за рівнем доктор філософії, основні дані про освітні програми тощо.</p>

6. Моніторинг кар'єрних траєкторій випускників ДНП «Інститут серця МОЗ України»

Для оцінювання ефективності освітньо-наукової програми та її впливу на професійний розвиток здобувачів у ДНП «Інститут серця МОЗ України» функціонує система моніторингу кар'єрних траєкторій випускників ступеня доктора філософії. Моніторинг є складовою внутрішньої системи забезпечення якості та спрямований на довгострокове відстеження професійних результатів випускників у медичній, науковій та освітній сферах.

Мета моніторингу

- оцінити відповідність освітньо-наукової програми потребам сучасної медицини та ринку праці;
- отримати дані для вдосконалення змісту програми, планування кадрової політики та акредитаційних процедур;
- підтримувати професійні зв'язки з випускниками та формувати активну спільноту фахівців, пов'язаних з Інститутом серця.

Механізм реалізації

1. Збір інформації

Моніторинг здійснюється на основі:

- періодичних онлайн-опитувань випускників через 1, 3, 5 та 10 років після завершення навчання;
- аналізу відкритих професійних профілів, наукометричних даних та публічних джерел (Scopus, Web of Science, ORCID, Google Scholar);
- збору інформації від роботодавців, клінічних підрозділів та партнерських установ.

Ключові індикатори кар'єрного розвитку

- Працевлаштування: відповідність займаної посади спеціальності, тип закладу (клініка, наукова установа, університет, приватний сектор).
- Наукова активність: публікації, участь у грантових проєктах, патенти, виступи на конференціях.
- Педагогічна діяльність: викладання, наставництво, участь у підготовці молодих науковців.
- Кар'єрне зростання: обіймання керівних або експертних посад, участь у професійних асоціаціях.

2. Процедура моніторингу

- регулярне проведення опитувань та аналіз отриманих даних;
- формування аналітичних звітів щодо професійного розвитку випускників;
- обговорення результатів на засіданнях робочої групи з якості за участю представників кафедр, адміністрації та випускників;
- підготовка рекомендацій щодо оновлення освітньо-наукової програми.

3. Використання результатів

Отримані дані слугують основою для:

- коригування структури та змісту освітньо-наукової програми;
- удосконалення методів навчання та наукового керівництва;
- планування співпраці з клінічними та науковими установами;
- підвищення якості підготовки наукових і клінічних кадрів для системи охорони здоров'я.

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність та автономія Ав1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності Ав2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Інтегральна компетентність	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	Ав1, Ав2
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум2, Ум3	К1	Ав1
ЗК02	Зн1	Ум3	К1	Ав1
ЗК03	Зн1	Ум3	К1	Ав1
ЗК04	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	Ав1
Фахові (спеціальні) компетентності				
ФК01	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	Ав1
ФК02	Зн1	Ум1, Ум2	К1, К2	Ав1
ФК03	Зн1	Ум2, Ум3	К1, К2	Ав1, Ав2
ФК04	Зн1	Ум1	К1, К2	Ав1, Ав2
ФК05	Зн1	Ум1, Ум2	К1	Ав1
ФК06	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	Ав1
ФК07	Зн1	Ум3	К1, К2	Ав1, Ав2
ФК08	Зн1	Ум1	К1, К2	Ав1, Ав2

8. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ЗАГАЛЬНИМ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ (ЗК)

Позначення:

- — повна відповідність
- — часткова відповідність

ПРН / ЗК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11
ПРН1	●	○	●	○	○	○	○				●
ПРН2	●	○	●	○	●	○	○				●
ПРН3	●		●	●	●	●					●
ПРН4	●	○	●	○	●	○					●
ПРН5	●		●	○	●	○					●

ПРН / ЗК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11
ПРН6	○	○	○	●	○	●					○
ПРН7	●		●	○	●	○		○		○	●
ПРН8	○		●	○	○	○					○
ПРН9	○		○	○	○	○		○		●	●
ПРН10	○		○	○	○	●		○		●	●
ПРН11	●	○	●	○	●	●					●
ПРН12	○		○				●	○	○		○
ПРН13	○		○			○	○	●	○	●	●
ПРН14	○		○			○	○	○	●	○	○
ПРН15	○		○			○	○	○	●	○	○
ПРН16	●		●			○					●
ПРН17	●		●			○					●
ПРН18	○		○	●	○	○				○	○
ПРН19	○	○	●		●	○		●		●	●
ПРН20	○	●	○			○	○	○	○	○	●

Коротке пояснення логіки (узгоджене з НРК)

- **ЗК1, ЗК3, ЗК11** мають найширше охоплення, бо включають знання, етику, право, біоетику, автономність та добродесність — вони пов'язані з більшістю ПРН (1–7, 11, 16–20).
- **ЗК4, ЗК5, ЗК6** відповідають аналітичним, методологічним і доказовим результатам — ПРН3, 6, 7, 10, 11, 18.
- **ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10** охоплюють комунікацію, педагогіку, менеджмент, економіку — ПРН12–15, 19.
- **ЗК2** та елементи Ав2 інтегруються передусім у ПРН20 — безперервний розвиток, самовдосконалення, інноваційність.

9. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ФАХОВИМ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ (ФК)

Позначення:

- — повна відповідність
- — часткова відповідність

ПРН / ФК	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14
ПРН1	●	○	○	○	○	○	○	○	○		●		○	○
ПРН2	●	●	○	○	●	○	○	○			●	○	○	○
ПРН3	●	○	○	○	●	●	○	○			●	●	●	○
ПРН4	●	●	○	○	○	○	●	○			●	○	●	○
ПРН5	●	●	○	●	○	○	○	○			●	○	○	○
ПРН6	○	○	○	●	●	●	○	○			○	●	●	○
ПРН7	●	●	●	●	○	○	●	○			●	○	○	○
ПРН8	○	○	●	●	●	○	●	○			○	○	○	○
ПРН9	○	○	●	○	●	○	○	●			○	●	●	○
ПРН10	○	○	●	○	○	●	○	●		○	○	●	●	○
ПРН11	●	●	○	○	○	●	●	○			●	○	●	○
ПРН12	○	○	○			○		○	●	●	○	○	○	○
ПРН13	○	○	●			○	○	●	●	●	○	○	●	○
ПРН14	○	○	○			○	○	○	●	●	○	○	○	●
ПРН15	○	○	○			○	○	○	●	●	○	○	○	●
ПРН16	●	○	○	○	○	○	●	○			○	○	○	○
ПРН17	●	○	○	○	○	●	●	○			○	○	○	○
ПРН18	○	○	○	●	●	○	○	○			○	●	●	○
ПРН19	○	○	●	○	○	○	○	●		○	●	●	●	●
ПРН20	○	●	○			○	○	○	○	●	○	○	●	●

Логіка матриці (коротко)

- ФК1, ФК2, ФК11 мають найбільше відповідностей, бо охоплюють концептуальні знання, методологію, право, етику, біоетику, критичний аналіз — вони пов’язані з ПРН1–7, 11, 16–17.
- ФК4, ФК5, ФК6, ФК12, ФК13 відповідають аналітичним, цифровим, статистичним і доказовим результатам — ПРН3, 6, 7, 8, 10, 18.
- ФК3, ФК8, ФК9, ФК10, ФК14 охоплюють управління, педагогіку, комунікацію, інновації — ПРН12–15, 19–20.
- ФК7 логічно пов’язана з етикою, біоетикою, ризиками — ПРН7, 8, 11, 16–17.

10. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

ПРН / Компетентності	ІК	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+		+		+					+	+	+
ПРН2	+	+	+	+		+		+				+	+	+	+		+	+	+					+	+	+
ПРН3	+	+		+	+	+	+					+	+	+	+		+		+					+	+	
ПРН4	+	+	+	+		+		+				+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН5	+	+		+		+						+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН6	+	+	+		+	+	+					+	+	+	+		+	+		+			+	+	+	+
ПРН7	+		+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН8	+			+	+	+						+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+
ПРН9	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН10	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН11	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН12	+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН13	+			+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН14	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН15	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН16	+	+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН17	+	+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН18	+			+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН19	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН20	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

11. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРН – ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ

ПРН / ОК	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	БК1	БК2	БК3	БК4
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН3	+			+	+		+	+	+	+		+	+
ПРН4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН5	+		+	+		+	+	+					
ПРН6	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН8	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН12		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
ПРН13		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+

ПРН / ОК	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ВК1	ВК2	ВК3	ВК4
ПРН14		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН15		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН17	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
ПРН18	+	+		+	+			+	+			+	+
ПРН19			+			+	+			+		+	+
ПРН20		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант ОНП

д.мед.н., професор, завідувач кафедри
 медицини невідкладних станів

Борис ТОДУРОВ